



**МОРГУН Володимир Васильович** (10. 03. 1938, с. Новоселиця Чигирин. р-ну Київ., нині Черкас. обл. — 16. 09. 2025, Київ) — вчений-селекціонер. Доктор біологічних наук (1981), академік НАНУ (1990). Герой України (2008). Заслужений діяч науки і техніки України (1998). Держ. премії УРСР (1982), СРСР (1986) і України (1997) в галузі н. і т. Премія ім. В. Юр'єва НАНУ (1993). Премія НААНУ (2016). Орден князя Ярослава Мудрого 5-го (2003), 4-го (2021) ступенів. Закін. Укр. с.-г. академію (Київ, 1963). Працював в Ін-тах ботаніки (1967–68) та мікробіології і вірусології (1968–73) АН УРСР; 1973–86 — в Ін-ті молекулярної біології і генетики АН УРСР: завідувач відділу експериментального мутагенезу (1974–86); від 1986 — директор і завідувач відділу генетичного поліпшення рослин Ін-ту фізіології рослин і генетики

НАНУ; водночас від 2009 — академік-секретар Відділення загальної біології НАНУ (усі — Київ). Наукові дослідження: проблеми генетичного поліпшення сільськогосподарських культур, зокрема пшениці й кукурудзи; розроблення теоретичних та прикладних питань експериментального мутагенезу і мутаційної селекції; генетичної дії супермутагенів. Визначив ефективні методи підвищення рівня мутаційної мінливості та одержання генів, що рідко мутують.

#### Основні праці

Експериментальный мутагенез и его использование в селекции кукурузы. 1983; Экспериментальная изменчивость кукурузы. 1993; Мутационная селекция пшеницы. 1995; Генетика і селекція в Україні на межі тисячоліття. 2001; Фізіологія рослин в Україні на межі тисячоліть. 2001; Генетичні наслідки аварії на Чорнобильській АЕС. 2010 (співавт.); Клуб 100 центнерів. Сучасні сорти та оптимальні системи живлення й захисту озимої пшениці. 2015 (співавт.); усі — Київ.

#### Рекомендована література

1. Володимир Васильович Моргун: до 70-річчя від дня народження // Вісник українського товариства генетиків і селекціонерів. 2008. Т. 6, № 1;
2. Коць С. Творець хлібного достатку України — вагомої складової національної безпеки держави // Вісник НАНУ. 2023, № 3.

*М. Ф. Михальський*

#### Бібліографічний опис:

Моргун Володимир Васильович / М. Ф. Михальський // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.]; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2019. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-69247>. — Останнє поновлення : 2025.

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України (докладніше).